

ת"פ 55185/02/20 - מדינת ישראל נגד עאדל אלנבארי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

30 ינואר 2022
ת"פ 55185-02-20 מדינת ישראל נ'
אלנבארי

בעניין: המאשימה:
מדינת ישראל
נגד
הנאשם: עאדל אלנבארי

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד איילת קדוש

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד נאשף דרוויש

גזר דין

1. הנאשם הודה, במסגרת הסדר דיוני, שבתאריך 17.02.20 בסמוך לשעה 09:30, בכביש 25 באזור שגב שלום, הוא החזיק ברכב אקדח חצי אוטומטי FN טעון במחסנית ובה 12 כדורי 9 מ"מ, שלא כדין. ובהתאם לכך הוא הורשע בעבירות של החזקת נשק ותחמושת, לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא בחוק העונשין התשל"ז-1977.

2. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן ערך תסקיר אודות הנאשם, שעיקריו הם כדלהלן -

הנאשם בן 26, נשוי ואב לילדים. ללא עבר פלילי. סיים 12 שנות לימוד. ולאורך חייו ערך מאמצים לשמור על יציבות תעסוקתית. הנאשם מודה בביצוע העבירה ולוקח עליה אחריות מלאה. מוסר, כי בשנת 2019, במהלך נסיעה עם אשתו, רעולי פנים עצרו את רכבו הכו אותו וירו בו, ומאז חווה פחד ממשי לחייו ולחיי אשתו ומחזיק בנשק ובתחמושת שנתפסו ברשותו.

שירות המבחן התרשם שהנאשם גדל במסגרת משפחתית נורמטיבית ושומרת חוק ואין לו דפוסי חשיבה שוליים

עמוד 1

מופנמים. וההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע. עם זאת צוין שהוא מתקשה להעמיק בבחינה עצמית וביקורתית ביחס לגורמי הסיכון שלו ולא רואה צורך בטיפול. בסופו של דבר, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית והמליץ להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

טענות הצדדים

4. ב"כ המאשימה טענה, כי מעשה הנאשם פוגע בערכים החברתיים של שלום הציבור ובטחונו ושמירה על גופו וחיון של אדם, ובנסיבות, מידת הפגיעה בהם גבוהה; עמדה על חומרת עבירות הנשק; על מדיניות הענישה הנוהגת; הפנתה להנחיית פרקליט המדינה בסוגיית עבירות הנשק; עמדה על נסיבות ביצוע העבירה; ועתרה לקבוע מתחם הנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, קנס משמעותי ומאסר על תנאי מרתיע. דחתה את טענת הנאשם לפיה החזיק בנשק לשם הגנה עצמית, וטענה כי גם אם זוהי מטרת ההחזקה הרי שעדיין הסכנה הכרוכה בכך רבה והיא מצדיקה הטלת מאסר. אשר לעונש ההולם לנאשם, טענה, כי בהתחשב בעמדות שהציג הנאשם בפני שירות המבחן ובהערכת שירות המבחן כי אם הנאשם יקלע לנסיבות בהם יחוש מאוים הוא עלול לנהוג בחוסר גבולות, יש לפעול להרתעתו, וכן יש לפעול להרתעת הרבים. וביקשה להטיל על הנאשם עונש המצוי ברף האמצעי של מתחם הענישה הנטען על ידה, מאסר מותנה וקנס משמעותי.

5. ב"כ הנאשם הפנה להנחיות פרקליט המדינה בהן מצוין כי מתחם העונש בעבירה של החזקת אקדח נע בין שנה לשלוש שנות מאסר, וטען שהעובדה שהאקדח היה טעון אינה אמורה לשנות את המתחם. הפנה למספר פסקי דין של בתי משפט מחוזיים בהם התקבלו ערעורים העוסקים בעבירות של החזקת נשק והוטלו בהם מאסרים לתקופות של 10, 11 חודשי מאסר בפועל. טען כי מתחם העונש ההולם לעבירה של החזקת נשק טעון נע בין 9, 10 חודשי מאסר בפועל ל- 24 חודשי מאסר בפועל. וטען כי נסיבות המקרה כאן מצדיקות לקבוע מתחם עונש נמוך יותר. ובסופו של יום ביקש להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה

6. נשק הוא חפץ מסוכן מעצם הגדרתו ככלי שסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם.

כח הפגיעה שלו, הסכנות הכרוכות בעצם החזקתו ובהפעלתו, והשימושים הפסולים שניתן לעשות בו, הם אלה המצדיקים התניית ההחזקה בו ברישיון מטעם המדינה, שבתורו כרוך בעמידה בקריטריונים, בתבחינים ובהכשרה; והמצדיקים הגדרת החזקתו ללא היתר כעבירה פלילית שסנקציה משמעותית לצדה.

7. החזקת נשק ללא רישיון פוגעת ביכולת של המדינה לשלוט בהיקף כלי הנשק שבתחומה, מסכנת את המחזיק בנשק ואת סביבתו הקרובה בהתרחשות תקלות ותאונות, ומסכנת את שלום הפרט והציבור, העלולים להיפגע מהשימוש הבלתי חוקי בנשק ומהגעתו לידיים שיעשו בו שימוש פוגעני. מעשה העבירה של הנאשם פגע בערכים חברתיים אלה במידה משמעותית.

8. היקף כלי הנשק המוחזקים בישראל באופן בלתי חוקי, גדול מאוד, והדבר משפיע בין היתר על סוגיות ביטחוניות, על חומרת אירועי האלימות ועל תחושת הביטחון האישי והכללי. ומהווה בעיה חברתית רצינית וכבדת משקל העומדת בלב סדר היום הציבורי ומחייבת התגייסות של כלל הגורמים הנוגעים לענין למלחמה בה.

9. נפוצות עבירות הנשק, הסכנה הכרוכה בהן, והפגיעה הנגרמת לציבור בעטיין, הביאו לכך שבשנים האחרונות מדיניות הענישה בעבירות אלה הוחמרה באופן מובהק -

"לגופם של דברים, עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, למרבה הצער, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען (ראו למשל בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, [פורסם בנבו] פסקאות 16-17 לחוות דעתי (5.11.2019); רע"פ 7344/18 מג'יד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (21.10.2018))." - רע"פ 5613-20 זאקי אלהוזייל נ' מדינת ישראל (נבו, 25/08/20)

10. הלכה למעשה, בתי המשפט מטילים על עבירות נשק עונשי מאסר משמעותיים.

בע"פ 7177-20 ג'יהאד כנעאן נ' מדינת ישראל (27/01/21) המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של נשיאת נשק. נטען כי המערער יצא מפתח ביתו של שכנו, הוציא אקדח, הכניס לתוכו מחסנית טעונה, דרך את האקדח, וכעבור מספר דקות פרק את האקדח והעביר אותו לאחר. ובית המשפט הטיל עליו **24 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 4345/18 חמודא אבו עמאר נ' מדינת ישראל (29/11/18) המערער מצא נשק מאולתר טעון במחסנית, נשא את הנשק הטעון ברכבו, נסע בחוסר זהירות ונעצר. המערער נעדר עבר פלילי והוא שולב בטיפול, ושירות המבחן המליץ על צו מבחן ומאסר בעבודות שירות.

בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל- 48 חודשי מאסר וגזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי אין מקום להתערב במתחם שנקבע. ובשל שיקולי שיקום סטה לקולא מהמתחם שנקבע והטיל על המערער **17 חודשי מאסר בפועל**.

בע"פ 2892/13 מוחמד עודתאללה נ' מדינת ישראל (29/09/13) - המערער נתפס נוהג ברכב בו היו אקדח ובו מחסנית ריקה מכדורים. אין למערער עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שבין שנה לשלוש שנים, וגזר עליו **21 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על העונש נדחה.

בע"פ 3156/11 ג'מיל זראיעה נ' מדינת ישראל (21/02/12) - המערער החזיק ברכב בו נסע, אקדח, מחסנית טעונה בכדורי אקדח 9 מ"מ וקופסאות עם כדורי אקדח. הוא הודה והביע חרטה. אין לו עבר פלילי. בית המשפט המחוזי גזר עליו **24 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 9373/10 חמד ותד נ' מדינת ישראל (14/09/11) - המערער החזיק בביתו, מתחת למזרן המיטה, אקדח ומחסנית עם כדורים, והחזיק 63 כדורים נוספים בחצר.

בית המשפט המחוזי הטיל עליו 50 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל בעונשו והעמידו על **30 חודשי מאסר בפועל**.

בע"פ 761/07 מדינת ישראל נ' מיכאל אדרי (22/02/07) - המערער נהג ברכב ונתפס מחזיק באקדח, מחסנית ותחמושת. כשנעצר, הזדהה כאחר. הוא הורשע בהחזקת נשק שלא כדין ובהפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, ובית המשפט המחוזי גזר עליו 12 חודשי מאסר בפועל. המדינה ערערה על קולת העונש. צוין כי המערער בעל עבר פלילי בעבירות לא פשוטות. העונש הוחמר ל- **24 חודשי מאסר בפועל**.

11. נסיבות ביצוע העבירה - הנאשם החזיק ברכבו, במרחב הציבורי, אקדח ובתוכו מחסנית טעונה ב- 12 כדורים בקוטר 9 מ"מ. מטבע הדברים החזקה כזו כרוכה בהיערכות מוקדמת להשגת הנשק והתחמושת ובנקיטת פעולה יזומה ביום האירוע. כך שהעבירה בכללותה בוצעה לאחר תכנון מוקדם.

כידוע, הנשק והתחמושת נתפסו על ידי המשטרה כשהיו ברשות הנאשם, ולא נטען שקודם לכן נעשה בהם שימוש פסול. כך שהחזקתם לא גרמה לפגיעה קונקרטית. ואולם, החזקת נשק על ידי מי שאינו מיומן ומורשה לכך כרוכה בסכנות מוגבלות ובנוסף, אין לדעת מה היה יכול להיעשות בנשק ובתחמושת לולא נתפסו ולאילו ידיים הם היו עשויים להגיע. ובמובנים אלה פוטנציאל הנזק של מעשה הנאשם הוא משמעותי.

12. הנאשם טוען כי החזיק בנשק לצורך הגנה עצמית, על רקע אירוע מחודש פברואר 2019 בו בעת שנסע ברכבו עם אשתו הוא נחסם על ידי מספר כלי רכב, הורד מהרכב באיומי אקדח, הוכה ונורה בידו.

עצם התרחשות האירוע המתואר איננו שנוי במחלוקת, אלא שהמדינה כופרת בקשר בינו לבין החזקת הנשק וטוענת שבנסיבות אין לראות בנאשם כמי שהחזיק בנשק לשם הגנה עצמית, כמשמעות הדברים בהנחיית פרקליט המדינה 9.16 שעניינה מדיניות הענישה של התביעה בעבירות נשק ומטעני חבלה.

13. הסיבות שהביאו נאשם לבצע את העבירה עליה הוא נדון הן חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הנלקחות בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם. ולכן עקרונית הן רלוונטיות ויש לנסות להתחקות אחריהן.

באופן קונקרטי, הקביעה שנאשם החזיק נשק לשם הגנה עצמית יכולה בנסיבות מסוימות להביא להקלת מתחם העונש ההולם ולהשפיע על העונש ההולם. ניתן למצוא לכך תמיכה מסוימת בסולם חומרת עבירות הנשק ששורטט בב"ש 625-82 **חלמי אבו מוך בן עבדול רחמן מחמוד נ' מדינת ישראל** (16/08/82) בו החזקת נשק להגנה עצמית מוקמה במרכז המדרג; וכן בסעיף 24 בהנחיית פרקליט המדינה מספר 9.16 הנ"ל, הקובעת: "יובהר כי ככלל, טענה להחזקת נשק לשם הגנה עצמית לא תשמש, לכשעצמה, הצדקה לחריגה לקולה ממתחם המוצא. ואולם, במקרה שבו קיימת תשתית ראייתית לכך שהנשק אכן הוחזק לשם הגנה עצמית בלבד, נוכח איום על המחזיק, ושלא על רקע "סכסוך עברייני", הרי שאף שאין בכך כמובן כדי להצדיק את ביצוע העבירה, עדיין יכול שיקול זה להצדיק חריגה לקולה מהמתחם".

14. נסיבות המקרה, כנטען על ידי הנאשם עצמו, אינן מצדיקות לראות בנאשם כמי שהחזיק בנשק לשם הגנה עצמית אל מול איום קונקרטי כלפיו. האירוע בו הנאשם נפל קרבן למעשה תוקפנות של אחרים התרחש בחודש פברואר 2019. שנה לפני המועד בו הנאשם נתפס מחזיק בנשק. והנאשם מסר בעדותו בבית המשפט בתיק זה, כי מאז אותו אירוע הוא לא התלונן פעם נוספת במשטרה משום ש- "לא היו איומים נוספים ולכן גם לא היה צורך להתלונן". כך שאין בסיס לטענה שהנאשם החזיק בנשק במסגרת הגנה עצמית.

לכך יש להוסיף שבעת שהנאשם נחקר במשטרה על החזקת הנשק, לא רק שהוא לא טען להחזקת הנשק להגנה עצמית, אלא שהוא הכחיש כל קשר לנשק ומסר גרסה מיתממת לפיה, עובר לתפיסת הנשק על ידי המשטרה הוא הכניס את הרכב למכון שטיפה והלך לקיוסק סמוך לאכול וחזר אל הרכב כעבור כרבע שעה, ובהמשך שוטר עצר אותו והוציא אותו מהרכב ואחר כך טען שמצא ברכב אקדח. תוך שהוא מרמז שבזמן שטיפת הרכב מישהו הניח את האקדח ברכב. וכאשר הוא הבין שהחיפוש המשטרתי מתועד במצלמות הגוף של השוטרים והדברים שנראים בהן סותרים את גרסתו, הוא בחר בזכות השתיקה.

יתכן שהנאשם השיג את הנשק בעקבות אירוע התקיפה שלו, כדי להתגונן מפני אלה שתקפו אותו או להיות ערוך לכל צרה דומה שתתרגש עליו. אך מאז חלף זמן והסכסוך שבעטיו אירע מה שאירע לא עמד עוד על הפרק, כך שביום האירוע החזקת הנשק על ידי הנאשם לא היתה כהגנה עצמית מפני איום קונקרטי כלשהו שהופנה כלפיו. הנאשם עצמו איננו טוען לקיומו של איום כזה באותה עת.

במישור הכללי, יש להישמר מפני מתן משקל משמעותי בעבירות נשק לטענה על קיומו של איום כללי להיפגעות. ניסיון החיים מלמד שבמגזר הבדואי כל ענין של מה בכך יכול להפוך לסכסוך משמעותי. ושכל סכסוך פרטי הופך מיד לענין משפחתי-חמולתי. הכפלת מספר הסכסוכים במספר האנשים המעורבים בהם בעל כרחם, מביאה למספרים עצומים של אנשים המעורבים בסכסוכים. השימוש באלימות ככלי

בתהליכי ניהול סכסוכים ויישובם, רווח מאוד בחברה הבדואית ובחלקים גדולים ממנה הוא נתפס כלגיטימי. ועל פי כללי מסורת הנקמה הבדואית, הצד הנוקם רשאי לפגוע לא רק בתוקף עצמו אלא בכל גבר בוגר ממשפחתו, וכך מעשה של אדם אחד יכול להעמיד בסכנת פגיעה עשרות רבות אם לא מאות בני אדם שאין להם כל קשר ענייני לאירוע. מכלול הנתונים המתואר על קצה קצהו של המזלג מביא לכך שבכל זמן נתון יש באוכלוסייה הבדואית ציבור גדול מאוד המצוי בסיכון כללי להיפגעות יזומה מצד אחרים. התחשבות בנתון זה לקולה בעבירות נשק תעביר מסר שגוי העלול לפגוע בהטמעת חומרת עבירות הנשק והפסול המובהק הטבוע בהן.

15. הנחיית פרקליט המדינה מספר 9.16 נועדה להתוות את מדיניות הענישה של התביעה בעבירות נשק והיא קובעת "מתחמי מוצא" גנריים מהם תגזור התביעה את מתחמי העונש ההולם הנתענים על ידה במקרה קונקרטי. מתחם המוצא הקבוע לעבירה של החזקת אקדח הוא 1-3 שנות מאסר בפועל. ומתחם המוצא להחזקת תחמושת נע בין שישה חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד שישה חודשי מאסר בפועל. ובנוסף נקבע כי החזקת נשק טעון מהווה נסיבה לחומרה, המצדיקה החמרה בעונש.

צירוף הנתונים מלמד שמתחם העונש ההולם לו עותרת התביעה עולה בקנה אחד עם הנחיית פרקליט המדינה כאמור.

טענת ההגנה שעניינו של הנאשם עומד בחריג הקבוע בסעיף 24 בהנחיית פרקליט המדינה שהוזכר לעיל, איננה מקובלת עלי. כפי שניתן לראות, החריג האמור דן במקרה שבו "קיימת תשתית ראייתית לכך שהנשק אכן **הוחזק לשם הגנה עצמית בלבד, נוכח איום על המחזיק**".

כפי שפורט לעיל, במקרה זה הנאשם לא החזיק בנשק לשם הגנה עצמית בלבד נוכח איום עליו. הנאשם אישר בעצמו שבעת שהוא החזיק בנשק עובר לתפיסתו לא עמד נגדו איום. עובדה זו שומטת את הקרקע מתחת טענת ההגנה.

למרות האמור, ובהתחשב במסכת הנסיבות, שאין חולק עליה, שבשיאה הנאשם נחטף, הוכה ונורה בידו, אשר ביססה בזמנו איום קונקרטי חמור על הנאשם, שכלל הנראה בעטיו הנאשם הצטייד מלכתחילה בנשק, הרי שיש מקום להקלה מסוימת במתחם העונש שייקבע למעשה הנאשם, הגם שבעת החזקת הנשק עליה הנאשם נותן את הדין הדבר לא היה לשם הגנה עצמית.

16. בהתחשב בחומרת מעשה הנאשם בנסיבותיו, במידת אשמו של הנאשם, בערכים החברתיים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כולל האיום שריחף מעל ראשו של הנאשם בעת רכישת הנשק, אני קובע שמתחם העונש ההולם למעשה הנאשם נע בין 15 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

17. השימוש בנשק חם במסגרת סכסוכים שגורתיים בחברה הבדואית רווח ומסכן מאוד את שלום הציבור ובטחונו, בתוככי המגזר הבדואי ומחוצה לו. וכידוע, נשק הוא נשק, והוא יכול לירות ולפגוע ולשמש בנסיבות פליליות וביטחוניות, בלי כל קשר לסיבה המקורית לרכישתו. ובנסיבות נדרשת הרתעת הציבור באמצעות מסר נחרץ שנשק הוא דבר מסוכן, שהחזקתו שלא כדין פסולה בתכלית, מוסרית ופורמאלית, ושהעונש הצפוי למי שמחזיק בו שלא כדין רציני וכואב.

18. בתסקיר שירות המבחן על הנאשם צוין שהנאשם מבין את הסיכון הגבוה וההשלכות שבהחזקת נשק חם, ושהוא הביע חששותיו שהוא עלול להגיע למצב של שימוש בנשק במצב בו ירגיש מאוים. והתרשמות שירות המבחן היתה שהנאשם בעל עמדה מצמצמת וקרבנית ביחס לחומרת מעשהו וההשלכות העשויות לנבוע ממנו.

במצב דברים זה מתחדד הצורך בהרתעת הנאשם מפני חזרה על עבירה דומה.

19. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון בין היתר את גילו של הנאשם - 27; העובדה שהוא נשוי ואב לשני ילדים; אין לו עבר פלילי; והוא עובד ומתפרנס. הוא היה במעצר בתיק זה תקופה של כחודש ימים ולאחריה היה נתון בתנאים מגבילים; הוא הודה במיוחס לו, חסך בזמן שיפוטי, לקח אחריות על מעשהו והביע חרטה. והמאסר יפגע בו ובמשפחתו הגרעינית והמורחבת.

20. ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין וביקש ללמוד מהם לענייננו. עיינתי בכולם ולא מצאתי שיש בהם כדי לשמש דגם לעונש ההולם בענייננו. כך בעפ"ג 56305-02-20 ווספי אבו אלקיעאן (18.08.20) עונשו הקל של המערער הוסבר בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות המיוחדות, בשירותו הצבאי, בתרומתו למדינה, בסיכויי שיקומו וכפי שנקבע, לפני משורת הדין; בעפ"ג 5459-11-20 מוניר אבו סבית (05.01.21) העונש הקל נומק בין היתר בעובדה ששותפו של המערער לעבירה לא הובא לדין ובכך שהנשק הוחזק כשהוא מוסלק בתוך ארון בבית מגורים; ובעפ"ג 63648-10-18 פראס אעבידאת המערער החזיק אקדח ותחמושת בקופסת עץ סגורה בסיכות, בתוך בית עסק, ובית המשפט הניח שהוא החזיק בו להגנה עצמית.

בהקשר זה אחזור ואציין את מדיניות החומרה המובהקת בענישת עבירות נשק. את עונשי המאסר המשמעותיים המוטלים הלכה למעשה על נאשמים המורשעים בעבירות אלה. ואת העובדה שבכל אחד מפסקי הדין שהוצגו, צוינה חומרתן הרבה של עבירות הנשק והצורך בענישה מחמירה. כך שגם אם פה ושם ניתן למצוא מקרים בהם הוטלו עונשים קלים יחסית על עבירות נשק, המדובר בחריגים ולא בכלל שיש לפעול על פיו.

21. בהתחשב בכל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת נשק המסווגת כפשע.

זכות ערעור תוך 45 יום.

**ניתנה והודעה היום כ"ח שבט
תשפ"ב, 30/01/2022 במעמד
הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה**